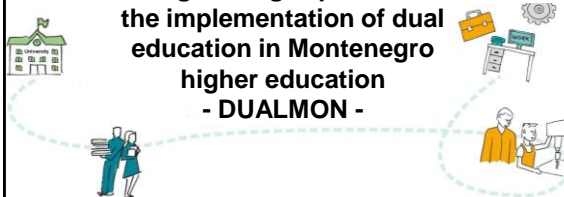

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Strengthening capacities for the implementation of dual education in Montenegro higher education - DUALMON -

Prof. dr Boban Melović

Erasmus+ Info Dan, 18.12.2020. godine, Rektorat Univerziteta Crne Gore

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

CILJEVI PROJEKTA

Cilj ovog projekta je stvaranje uslova za razvoj dualnog obrazovanja i poboljšanje kompetencija diplomiranih studenata u Crnoj Gori prema potrebama poslodavaca, kako bi se: povećale mogućnosti za njihovo zapošljavanje, povećala motivacija studenata da studiraju stičući istovremeno praktične kompetencije, kao i da bi se omogućio pristup visokom obrazovanju učenicima iz porodica sa nižim dohotkom.

Dualno visoko obrazovanje će omogućiti studentima da steknu relevantnija znanja i vještine kombinovanjem formalnog obrazovanja sa obukom stečenom na radnom mjestu (stažiranje).

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

CILJEVI PROJEKTA

Na ovaj način, oni će steći **kompetencije koje su više u skladu sa potrebama savremenih kompanija**, zbog čega se očekuje da će u većini slučajeva kompanije ponuditi posao studentima nakon stažiranja.

Ovo ne samo da će doprinijeti **većoj motivaciji studenata da studiraju**, već će i **povećati interes kompanija da ponude praksu i stipendije studentima** koji su prošli kroz proces dualnog visokog obrazovanja.

Na taj način, studenti će biti u prilici da sami **pokriju svoje troškove tokom studija**, što će omogućiti učenicima iz porodica sa nižim dohotkom da studiraju.

Uslov za implementaciju dualnog visokog obrazovanja u Crnoj Gori je razvijanje zakonskog okvira, što je jedan od primarnih ciljeva projekta.

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

PARTNERI U PROJEKTU

Univerzitet u Novom Sadu je koordinator projekta, a FH Joanneum Gesellschaft M.B.H iz Austrije i ACADEMIA iz Slovenije partneri.

U formalnom smislu nosilac projekta u Crnoj Gori je **Univerzitet Crne Gore**, dok je **Ekonomski fakultet** zadužen za suštinsko vođenje i realizaciju projekta. Pored Ekonomskog u realizaciju projekta uključeni su još i **Elektrotehnički fakultet**, **Fakultet za turizam i hotelijerstvo** i **Pomorski fakultet**.

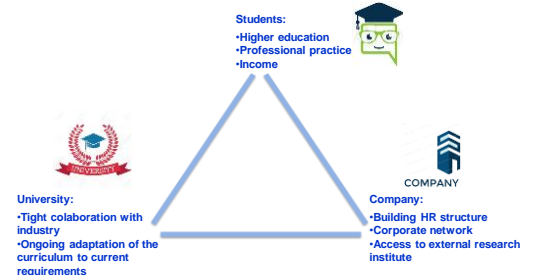
 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

PARTNERI U PROJEKTU

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

DHE PROGRAM – KLJUČNI STEJKHOLDERI I BENEFITI

Students:

- Higher education
- Professional practice
- Income

University:

- Tight collaboration with industry
- Ongoing adaptation of the curriculum to current requirements

Company:

- Building HR structure
- Corporate network
- Access to external research institute

Source: Hagen Hochrinner, FH JOANNEUM, 20. 06. 2020

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

BENCHMARKING PRIMJER – BEST PRACTICE IN DUAL EDUCATION IN AUSTRIA

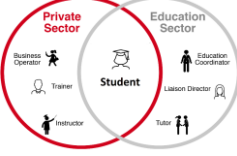
- U Austriji su UAS glavni pokretači i „vlasnici“ DHE programa. Ipak, sve je više uobičajeno da „klasični“ fakulteti preuzmu partnersku ulogu u razvoju i primjeni DHE programa.
- DHE programi u Austriji su standardizovani u pogledu svog formata i izgleda. DHE programi u Austriji prate redovni bolonjski sistem obrazovanja (6 semestara za programe osnovnih studija (180 ECTS) i 4 semestra za master programe (120 ECTS). Diplomci DHE imaju mogućnost da nastave dalje obrazovanje - master ili doktorat.
- DHE programi mogu biti i u obliku dvostrukih ili zajedničkih nivoa obrazovanja (*Double or Joint Degrees*).

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

BENCHMARKING PRIMJER – BEST PRACTICE IN DUAL EDUCATION IN AUSTRIA

- Akreditacija je regulisana zakonom, a sprovodi je Nacionalna agencija za akreditaciju.
- Nastavni planovi i programi DHE obično se nude kao „integrirani modeli u kurikulumima“.
- Svi programi su zajednički razvijeni od predstavnika univerziteta i partnera iz privrede.
- Pored izrade i revizije kurikuluma, partneri iz privrede su, takođe, uključeni u mentorstvo završnih radova (i teza (mentorstvo zajedno sa mentorom HEIs).
- HEIs imaju ukupnu odgovornost za sprovođenje ocjenjivanja studenata.
- Uključenost partnera iz privrede u ocjenjivanje studenata je vezana za praktični dio obrazovanja (rad u kompanijama i organizacijama).

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

BENCHMARKING PRIMJER – BEST PRACTICE IN DUAL EDUCATION IN AUSTRIA

- Studenti obično imaju ugovore o radu sa nepunim radnim vremenom (50% ugovora o radu sa punim radnim vremenom).
- Prva dva semestra obično izvode samo HEIs. Počev od trećeg semestra, obrazovni proces je podijeljen između HEIs i partnera iz privrede sa približno 50:50 na nivou Bachelor.
- Na master nivou, uobičajeno je da kompanije imaju još više odgovornosti u obrazovanju studenata (60:40%).
- Nastavno osoblje mora imati najmanje tri godine relevantnog biznis iskustva i akademski stepen obrazovanja, koji iznosi najmanje 300 ECTS.
- Stopa zaposlenosti nakon diplomiranja vrlo je visoka i kreće se od 90 do 100%, dok se procenat napuštanja studija smanjuje i iznosi između 15 i 25%.

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

OČEKIVANI REZULTATI PROJEKTA

- Identifikovanje potreba za dualnim visokim obrazovanjem kompanija u različitim sektorima privrede i pronalaženje ključnih partnera koji će učestvovati u pilot implementaciji dualnog visokog obrazovanja tokom trajanja projekta;
- Razvijanje fleksibilnog i generičkog modela dualnog visokog obrazovanja kako bi se uskladile različite potrebe i interesi poslodavaca, institucija visokog obrazovanja i studenata u različitim privrednim i poslovnim sektorima i pružile preporuke institucijama visokog obrazovanja za implementaciju dualnog visokog obrazovanja;
- Testiranje specifičnih modela dualnog visokog obrazovanja, generisanih iz razvijenog generičkog modela dualnog visokog obrazovanja, putem primjene pilot implementacija tokom projekta i analizom postignutih rezultata;
- Predlaganje izmjena zakona/proписа kako bi se omogućila primjena dualnog visokog obrazovanja u Crnoj Gori.

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

ODRŽIVOST PROJEKTA

Promjenom zakonskog okvira, što je i jedan od ključnih ciljeva ovog projekta, obezbijedena je održivost rezultata projekta na dugi rok, jer će na osnovu zakona o dualnom obrazovanju nastajati dualni programi u visokom obrazovanju Crne Gore.

Ukupan budžet projekta za sve partnere u okviru trogodišnjeg perioda iznosi 616.518,00 €, dok će Univerzitet Crne Gore od ovog projekta prihodoivati neto iznos 251.370,00 €.

Project No. 617392-EPP-1-2020-1-RS-EPPKA2-CBHE-SP

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

HVALA NA PAŽNJI!

bobanm@ucg.ac.me